

Nyt fra historisk Videnskab i Ind- og Udland.

Søren Johan Ottosen døde 10. Marts 1904. Hans pædagogiske, nationale og politiske Interesser forenedes med stor Kærlighed til Historie og en ikke ringe Virksomhed som historisk Forfatter. I særlig Grad var det Sønderjyllands Fortid, han syslede med; hans Hovedarbejde her er ogsaa hans mest selvstændige: *Peter Hjort Lorenzen's historiske Gærning* (1896); foruden det skal nævnes forskellige Artikler i Sønderjydske Aarbøger. Størst Betydning har han dog haft ved sin *Lærebog i Nordens Historie til Brug ved den højere Undervisning* (2. Udg. 1899) med dens stærke Betoning af Kulturhistorien. Til „*Frem*“ har han udarbejdet en særdeles dygtig Udsigt over Nordens Historie indtil 1718 (*Vor Historie*. 1—2. 1901—02). Han var tillige Redaktør af *Folkenes Historie*.

Den svenske højtansete Historiker Clas Theodor Odhner døde 11. Juni 1904. Han var født 1836, blev 1860 Docent i Upsala, 1865 Adjunkt og 1871 Professor i Lund, derpaa 1887 svensk Rigsarkivar, hvilket Embede han efter i flere Aar at have været svagelig fratraadte 1901. Hans Studier og Forfatterskab falder i to Hovedafsnit. Det var først det 17. Aarhundrede og særlig Gustav Adolfs og Axel Oxenstiernas Tidsalder, der tiltrak ham. Den nævnte Konges Minde forsvarede han i et lille mod Krigshistorikeren Mankell rettet polemisk Skrift: *Om orsakerna till Gustaf II Adolfs deltagande i trettioåriga kriget. Kritisk belysning* (2. uppl. 1882). Den svenske Politik i Tyskland efter Kongens Død og til 1648 behandlede han i et grundigt Arbejde: *Sveriges deltagande i Westfaliska fredskongressen och grundläggningen af det svenske väldet i Tyskland* (1875). Men ogsaa Sveriges indre Udvikling i hele denne Tid havde han taget op til Drøftelse i sit for Administrationen og Samfundsforholdene

særdeles vigtige Arbejde: *Sveriges inre historia under drottning Christinas förmyndare* (1865). I den senere Del af sit Liv samlede han sig derimod om Sveriges mærkeligste Fyrste i det 18. Aarh. 1885—96 udkom 1—2. Del af hans: *Sveriges politiska historia under konung Gustaf III:s regering*, der naaede til 1787. I lige Grad er her de indre og ydre politiske Forhold bearbejdede og skildrede paa Grundlag af udtømmende arkivalske Studier. O. staar i det hele som den fremragende, overordentlig samvittighedsfulde, nøjagtige og upartiske Historiker; hans Fremstilling er bestemt og klar, ganske vist ogsaa noget farveløs, og egentlige Personligheds-skildringer var ikke hans Styrke. Til hans Virksomhed som Rigsarkivar er knyttet den ny Bygning for Arkivet i Stockholm og den begyndende Oprettelse af Landsarkiver, tillige Erindringen om en stor personlig Elskværdighed. Han har desuden udgivet forskellige Lærebøger i Historie, særlig: *Lärobok i Sveriges, Norges och Danmarks Historia för Skolans högre klasser*, der har oplevet mange Oplag. Han var en varm Tilhænger af den ældre Skandinavisme og havde megen Sympati for Danmark og Danske.

Professor i Giessen Konstantin Höhlbaum (f. 1849) er død 1. Maj 1904. Hans Hovedarbejder er af stor Vigtighed ogsaa for dansk Historie, nemlig *Hansisches Urkundenbuch*, 1—4. Bd. (1876—96), og *Inventare Hansischer Archive des 16. Jahrh.*, 1—2. Bd. (1896—1903); desuden har han givet forskellige Bidrag til Liffands ældre Historie.

Ottokar Lorenz, f. 1832, er død 13. Maj 1904. Han var Professor i Historie i Jena fra 1885, efter først at have været det i Wien. Hans første Arbejder behandlede mest Tysklands Historie i Middelalderen (*Deutsche Geschichte im 13. u. 14. Jahrh.*, 1—2. Bd., 1863—67 og især *Deutschlands Geschichtsquellen seit der Mitte des 13. Jahrh.* 3. Aufl., 1—2. Bd. 1886—87, en vigtig Fortsættelse af Wattenbachs bekendte Arbejde). Senere vendte han sig til Studier og Betragtninger over den universalhistoriske Udvikling og Historie-skrivningens Opfattelse deraf; han lagde her særlig Vægt paa Betydningen af de vekslende Slægtled, hvilket igen førte ham

til at kaste sig over Genealogi med det Formaal at gøre denne til en selvstændig Videnskab (*Die Geschichtswissenschaft in Hauptrichtungen und Aufgaben kritisch erörtert*, 1—2. Bd., 1886—91; *Genealogisches Handbuch der europäischen Staaten-geschichte*, 2. Aufl., 1895; *Lehrbuch der gesamten wissenschaftlichen Genealogie*, 1898). I sin sidste Levetid udgav han: *Kaiser Wilhelm und die Begründung des Reichs 1866—71* (1902) med nye Oplysninger, især fra badensiske og koburgske Kilder. Han var en selvstændig Forfatter, der paa mange Maader stillede sig i Opposition til de ellers ledende tyske tyske Historikere, baade Waitz og hans Skole, Rankes Elever og Sybel, men tillige en ret sær Aand med Hang til Paradoxer.

Den 5. November 1903 døde Generalinspektør ved Biblioteker og Arkiver i Frankrig Ulysse Robert. Han var født 6. Aug. 1845 i Fournet-Blancheroche i Franche Comté, og i sin meget omfattende historiske Forfattervirksomhed gav han sig især af med Personer og Emner af denne Provins'es Historie. Hans vigtigste Arbejder er *Histoire du pape Calixte II* og *Bullaire du pape Calixte II* (2 Bd.), der begge udkom 1891, og *Philibert de Chalon, prince d'Orange, vice-roi de Naples* (1902). Dertil slutter sig *Un pape belge; histoire du pape Étienne X* (1892), det interessante kulturhistoriske Studie *Les signes d'infamie au moyen-âge* (1891), betydningsfulde Udgiverarbejder som *Pentateuchi versio latina antiquissima e codice Lugdunensi* (1881) og i 1893 *Les fables de l'hèdre d'après le manuscrit Rosanbo* (et Karolingisk Haandskrift) o. s. v. Et Kæmpeforetagende var Roberts Katalog over Manuskripter i de franske Biblioteker. Under sin Syslen med dette Værk viste han sin Interesse for Danmark ved at udarbejde en Fortegnelse over hvad de franske Biblioteker har af Manuskripter vedrørende dansk Historie; dette Haandskrift findes paa det store kgl. Bibliotek og fortjener sikkert at blive udgivet. Ulysse Robert var i flere Aar Præsident for *La Société nationale des Antiquaires de France*. H. O.

Til Professor i Historie ved Universitetet i Upsala (som afløser af Boëthius, der 1901 blev Skytteansk Professor) er